

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs XIV. Vtrum Deus cognoscat enunciabilia. art. 14.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

transgredienda praecepta, sed quia Deo repugnat id permittere, cum infinitaque Verbi diuini bonitate peccare pugnat, etiam per naturam assumptam, atque adeo Deum id permittere: quare ad diuinam prouidentiam pertinebat, ita res disponere, ut seruata in Christo libertate quae ad meritum & fines explicatos necessaria erat, omnino non peccaret, quod & factum est. Inde etiam in sensu composito, iuxta ea quae in responsione ad praecedens argumentum dicta sunt, non poterat Christus peccare, quoniam erat supremus confirmatorum in gratia, & bono per longè excellentiora dona & subsidia, quam sanctissima ipsius mater: in sensu autem composito contradictionem implicat, confirmatum in gratia & bono peccare, licet non in sensu diuiso, ac simpliciter, quoniam si peccaturus esset ut nihil impediens donis potest, neque Deus praesciret eum cum eis donis pro sua libertate non peccaturum, neque proinde rationem haberet confirmati in gratia & bono, ut in responsione ad praecedens argumentum explicatum est. Si verò Christus spectetur quatenus erat viator, & gloria animae ad fines explicatos suspendebatur, ne libertatem auferret à Christo ad transgredienda praecepta, sicut eam auferret à ceteris beatis, qui simul non sunt viatores, & spectetur quatenus maxima cum difficultate, ac tristitia mortem subibat, & laboriosa, ac difficilia alia opera in salutem generis humani exercebat, ut probant illud Lucæ 12. cap. *Baptismo habeo baptizari, & quomodo coarctor, vsque dum perficiatur.* Et illud Math. 26. *Cœpit contristari & moerere esse: (Marcus ait, Cœpit pauere & tædere) & ait illis, Tristis est anima mea vsque ad mortem, sustinete hic & vigilate mecum. Et procidit in faciem suam orans & dicens, Pater mi si possibile est, transseat à me calix iste: verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu, tantaque fuit agonia eius & tristitia, ut factus fuerit sudor eius sicut gutta sanguinis decurrentis in terram, ut Lucas ait cap. 22. Probant item illud ad Hebr. 4. *Non enim habemus pontificem, qui non possit comparari infirmitatibus nostris, tentatum per omnia pro similitudine (id est, ac si esset vnus ex nobis) absque peccato, & illud Math. 27. Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me: si, inquam, hoc modo Christus spectetur, sanè, nihil impediens capitibus aliis, quae commemorata sunt, libertatem re ipsa habebat ad non faciendum ea, quae facere ex praecepto tenebatur, certus tamen quòd, repugnante etiam validissime ipsius natura, ea omnia planissime ac perfectissime pro sua libertate esset implendum, suffultusque ad id potentissimis donis, ac praesidiis. Quòd fit, ut mors Christi, non spontanea, sed & liberrima fuerit libertate contradictionis, aut etiam contrarietatis, simulque fuerit illi praecepta, neque vnum eum altero pugnet. Vtrumque autem docuit Christus Ioan. 10. dicens, *Propterea à me diligit pater, quia ego pono animam meam. Nemo tollit eam à me, sed ego pono eam à me ipso. Potestatem habeo ponendi eam, & potestatem habeo iterum sumendi eam. Hoc mandatum accepi à Patre meo.* Fit etiam, ut laboriosissima, ac difficillima fuerit, natura Christi eam quam maxime exhorrescente, ut ex testimoniis citatis constat, atque ex illo ad Romanos 15. *Etenim Christus sibi non placuit, sed sicut scriptum est, impropria impropertium tibi ceciderunt super me, & nihilominus propter dona ac subsidia, quibus Christus fulciebatur, incredibilisque caritatis magnitudinem ac feruorem qua Deum & proximos prosequeretur, fuerit simul promptissima, iuxta illud Matth. 26. *Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma, atque illud Psal. 18. *Exultauit ut gigas ad currendam viam, laborum feclitae passionis, ac mortis, qua eam finiuit.*****

Mors Christi non solum spontanea, sed etiã libera ac praecepta illi fuit.

A Fit denique, ut Christi mors, ceteraque ipsius opera omni ex parte fuerint perfectissima & consummatissima, qualia tum in nostrum commodum & exemplum, tum etiam in summam ipsius laudem & honorem, talem ac tantum decebant redemptorem.

Ad argumentum ergo in forma negandum est Christi actus, etiam cum, quo Patris impleuit praeceptum de genere humano morte sua redimendo, per auxilium ita ex se efficax fuisse à Deo praefinito, quasi in praesentia eius auxilij integrum non fuerit Christo illos non elicere, nihil tali auxilio impediens: id enim esset libertatem auferre à Christo in momento temporis, quo illos eliciebat, & subinde meritum. Ad probationem verò iam explicatum est, non quidem ex capite efficaciae auxilij, sed ex duobus aliis capitibus in sensu composito non potuisse Christum peccare, nec subinde non elicere eos actus, idque libertatem in sensu diuiso, ac simpliciter non tollere à Christo, ut eos actus posset non elicere in eo ipso instanti, in quo eos elicit. Reliqua autem, quae in eo argumento subiunguntur, satis ex dictis constat non probare, concedendas esse Dei praefinitiones per auxilium ex se efficax: quoniam tale auxilium simpliciter tollit libertatem ab arbitrio eius, cui impenderetur, in instanti in quo eliceret actum: neque sensus diuisus qualis à constituentibus eiusmodi praefinitiones intelligitur, relinquit libertatem in eo arbitrio, quod auxilio ex se efficaci iuuaretur, sed solum ponit libertatem in Deo ad auxilium illud concedendum aut non concedendum, atque adeo ad efficiendum ut arbitrium eliciat, aut non eliciat talem actum, ut supra explicatum fuit: non sic autem habet sensus diuisus, qui distinguitur contra sensum compositum, in quo Christus ex illis aliis duobus capitibus non poterat peccare, neque desinere elicere actum, ad quem ex praecepto tenebatur, ut à nobis explicatum est.

ARTICVLVS XIV.

Vtrum Deus cognoscat enunciabilia.

CONCLUSIO affirmat, & est certa, ut constat ex illo psalmi 93. *Dominus scit cogitationes hominum, atque adeo enunciaciones, quas cogitando efformant.*

Nomine namque, enunciabilem, enunciaciones intelligit hoc loco D. Thomas. Non tamen cognoscit eas Deus componendo, aut diuidendo, sed simplicissimo intuitu veritatem, aut falsitatem cuiusque earum contuendo, & penetrando.

ARTICVLVS XV.

Vtrum scientia Dei sit variabilis.

DIFFICULTAS huius quaestionis non est circa scientiam Dei naturalem, de qua art. 13. disp. 14. & 16. dictum est. Neque item de illa media inter scientiam liberam, & merè naturalem, de qua disp. 17. & 18. dictum est. Vtraque enim antecedit actum liberum voluntatis diuinæ, atque in Dei potestate neque est, neque ex aternitate fuit, aliud per eiusmodi scientias scire, aut plura, vel pauciora, quam sciuerit, ut ex dictis eisdem in locis constat. Difficultas ergo solum est, circa scientiam liberam contingentium futurorum, quae determinationem liberam voluntatis,